

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

Ústav etnologie

Celetná 20
116 42 Praha 1
Tel.: +420 221 619 622
E-mail: ethno@ff.cuni.cz

POSUDEK NA DIZERTAČNÍ PRÁCI:

Rumyana Georgieva

Bulhaři v Čechách – kulturní parametry, imigrační proces a společenská integrace v současné době

FHS UK, Praha 2011, 155 s., přílohy

Dizertační práce R. Georgievy se zabývá předmětem, který není na současné rovině české společenskovední produkce nijak častý. Slavistická témata v současnosti obecně nepatří k výrazně frekventovaným; specializace na bulharskou problematiku je pak ještě řidší. Z tohoto ohledu je zaměření na problematiku Bulharů v České republice jistě uvítat.

Oceněnihodné je však i samo pojetí a zpracování textu, výrazně překračující dosud mnohdy spíše popisné, „pozitivistické“ způsoby psaní směrem k analyzujícímu a interpretačnímu rámci v duchu soudobých společenskovedních paradigmat; přitom však autorka nepodléhá ani opačnému gardu – přehnané „postmoderní“ optice a jejímu diskurzu.

Také vlastní zpracování sledované tematiky – imigračních procesů a integrace Bulharů v Čechách – je možno označit jako zdařilé. Je zřejmé, že R. Georgieva se v daném tematickém terénu pohybuje značně suverénně; s řadou jejích zjištění a analýz je možno plně souhlasit.

Vysoce je třeba hodnotit některé teoretické pasáže, kupř. subkapitolu IV.1 (Teoretická východiska pojmů „identita“ a „integrace“...), prokazující autorčinu schopnost pracovat s literaturou a dalšími informačními zdroji, orientovat se v nich a využít je na podporu svých závěrů a stanovisek. Přitom vhodně využívá teoretické zázemí vycházející z prací řady „velkých jmen“ společenskovedních oborů (F. Barth, T. H. Erikson, A. Gellner aj.), jejichž modely a koncepce nemechanicky aplikuje v kontextu bulharských komunit v ČR. Přitom prokazuje vysoce poučený náhled do společenského/kulturního pozadí sledované problematiky.

I „praktická“ část práce (odd. C), věnovaná analýze a interpretaci fenoménu Bulharů v ČR (na základě dotazníkového průzkumu, resp. interview) je dobře zpracována a zakomponována do celkového schématu práce. Autorka zde přináší řadu zajímavých, zčásti i objevných a originálních sdělení v souvislosti s identitou a sebezpojetím členů bulharské komunity – kupř. vymezení tří sebeidentifikačních typů na s. 133-142.

Nevyužita však zůstala v daném kontextu alespoň zběžná komparace s jinými (alespoň zčásti analogickými) etnickými komunitami v ČR.

Také oddíl Literatura je obsažný a bohatý; plně splňující požadavky na dizertační práci.

Po přešlém kladném hodnocení odborné roviny práce je však třeba uvést méně pochvalný komentář k jejímu formálnímu vypracování.

V textu se nachází řada jazykových gramatických chyb, stylistických lapsů a toporných konstrukcí. Kupř. s.143/ – „...*jsem se zaměřila k empirickému zjištění ...*“; s. 102/ – „*Jejich role je ... také splňovat svoji závaznost k ní napomáhat její revitalizaci.*“). Četnost takovýchto míst je v kontextu dizertační práce až nečekaně častá.

Dalším typem formálních nedostatků jsou mnohé neopravené překlepy, chaotické či chybné psaní velkých/malých písmen (s. 25/ – *Ministerstvo Vnitra* !). Na s. 23/ je citován autor *Cappotorti*, v poznámce dole (zde správně) *Capotorti*. Autor Kymlicka se v genitivu neskloňuje „*Kymlického*“ (s. 102/); norský sociální antropolog Barth se křestním jménem jmenuje Fredrik, nikoli *Frederik* (s. 102/). Chybné je i sklonění „*Živkova režimu*“ (s. 120/).

Četné výtky je možno vznést i k citacím. U mnohých – i v kontextu konkrétních údajů – jsou citováni pouze autoři a jejich díla, nikoliv strany. Citovaná autorka Moravcová 2008 – s. 24/, pozn. 23/ není v odd. Literatura uvedena; snad se jedná o práci Bittnerová-Moravcová 2008 – ??). Posloupnost uvádění více děl jednotlivých autorů je chaotická – většinou podle abecedního pořádku (ač by se jako vhodnější zřejmě jevila posloupnost časová); ani tento princip však není ani zdaleka dodržován!

Celkově tak formální stránka práce nečekaně výrazně zaostává za stránkou odbornou a podstatně ji znehodnocuje. Není kupř.možno si představit, že by práce v současné podobě mohla být publikována.

Shrnutí: R. Georgieva dokázala ve své dizertační práci nejen shromáždit a komparovat, ale také výrazně a zčásti i novátorsky analyzovat a interpretovat množství teoretických i empirických zjištění a informací. Práce vznikala systémově, s jasným záměrem a zjevným zaujetím; její kvalitní odborná rovina je však zbytečně znehodnocena nedostatky formálními.

Přes výše zmíněné nedostatky je text vzhledem k jeho odborným kvalitám možno doporučit k obhajobě.

Praha 19.4.2011

Prof. PhDr. Leoš Šatava, CSc.